

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

Bazı Temel Kavramlar

- ❖ Davranış,
- ❖ Bellek,
- ❖ Algı,
- ❖ Çevresel
- ❖ Tutum
- ❖ Öznel/Sübjektif çevre
- ❖ İmaj
- ❖ Yön Bulma
- ❖ Zihinsel haritalar
- ❖ Kavram haritaları
- ❖ Yer duygusu
- ❖ Yer kimliği
- ❖ Yere bağlılık
- ❖ Kimlik...

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

Davranış:

Genel bir tanımlamayla, insanların bütün eylemlerini (etki ve tepkilerini) ierimleyen çok nedenli bir kavramdır. Davranış açısından her olayın ondan önce gelen bir takım koŐulların (içsel veya dıŐsal uyarıcı) etkisiyle var olduğu bir gerçektir. “Bir ortamdaki hareket tarzı” olarak tanımlanan davranış kavramı, genel anlamda organizmanın “belirli uyarıcılara yönelik gösterdiği tepki” olarak da adlandırılabilir (Davranış Bilimlerine GiriŐ, 2018).

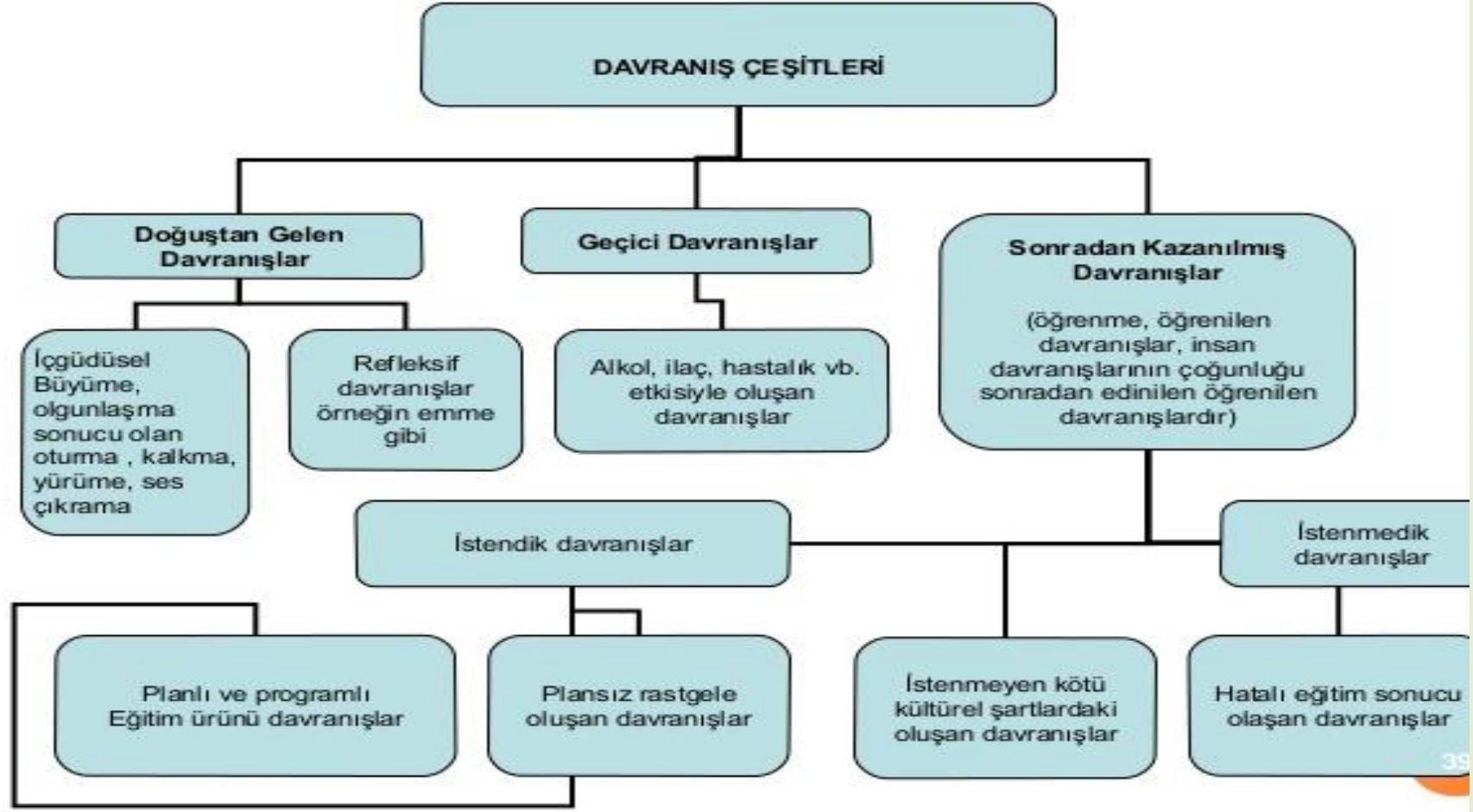
DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

Davranış, organizmanın uyarımlar karŐısındaki tepkilerinin bütünü ya da dıŐtan gözlemlenebilecek tepkilerin toplamı (TDK, 2018). Kısacası, canlıların çevreye/dıŐ dünyaya yönelik her türlü biliŐsel, duyuŐsal ve psikomotor (bedensel-fiziksel) tepkiler davranış olarak tanımlanmaktadır.

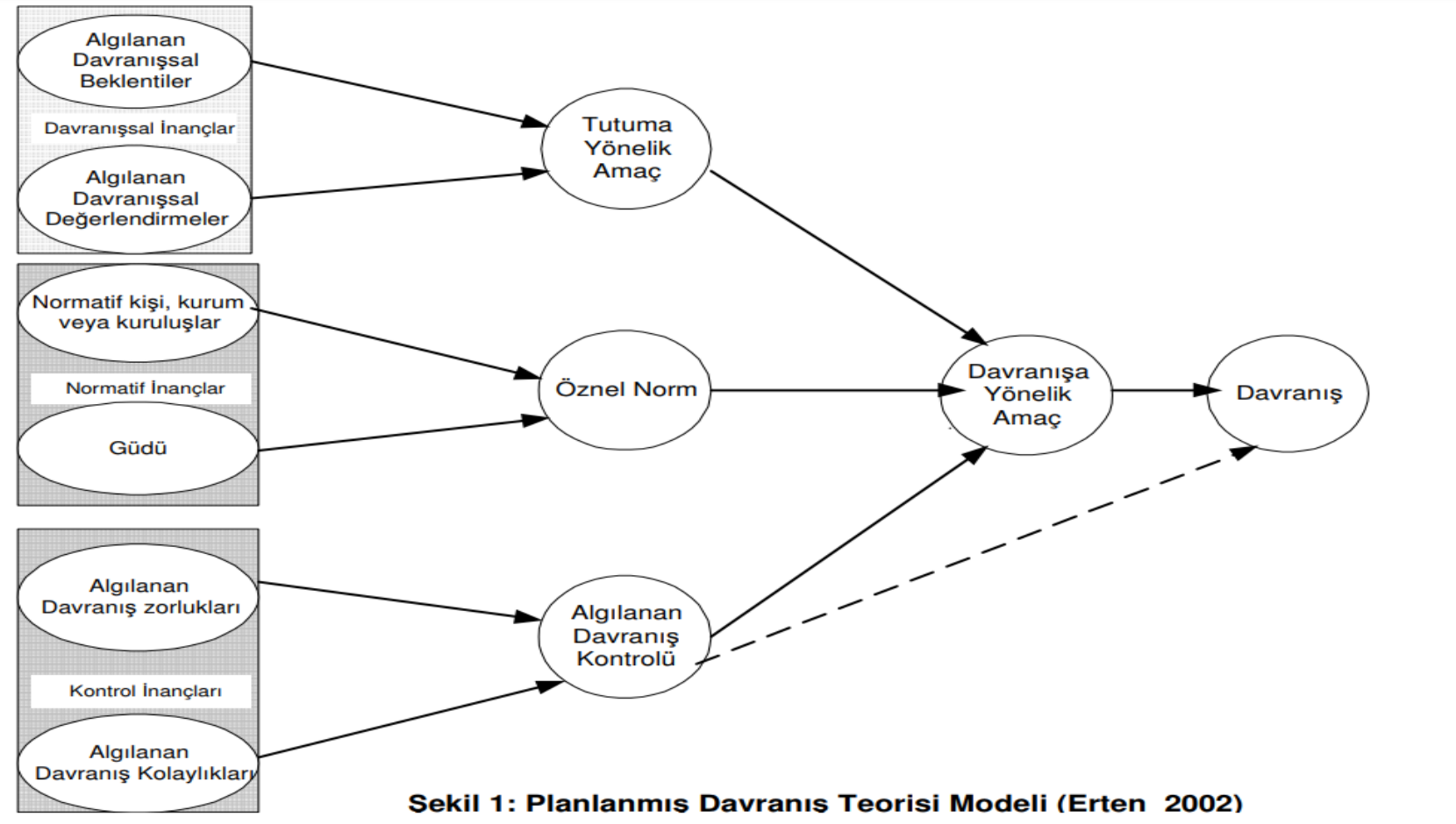
Davranış kapsamındaki hareket ve etkinlikler iki baŐlık altında toplanmaktadır:

1. Görülebilen ve iŐitilebilen hareketler.
2. Zihinsel süreçler ve etkinlikler(duygu, düşünce, algılama gibi).

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

Davranışsal coğrafya

Çevreyi nasıl algıladığımızı, düşüncelerimiz ile algılarımızın davranıŐlarımızı nasıl etkilediğini inceleyen beŐeri coğrafyanın çalıŐma alanlarındandır. BaŐka bir ifadeyle, davranışsal coğrafya, *“insanların çeŐitli çevrelere tepkilerinin geniş ölçüde onları nasıl algıladığı ve anladığına bağlı olduğu”*nu esas alan yaklaŐımdır. Nerede yaŐayacađımız, nereden alıŐveriŐ yapacağımız, ya da nereleri ziyaret edeceğimiz gibi soruların cevapları bizim yerler hakkındaki, güzel ya da çirkin, iyi ya da kötü, güvenli yada tehlikeli gibi algılarımıza dayanır.

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

DavranıŐlarımız, doğal çevrenin kültürel evre haline dnŐtrlme yolları da dhil, düşüncelerimiz, duygularımız, tavırlarımız ve tercihlerimizi ortaya çıkarır (Tümertekin, zg, 1998: 55).

Bergman (1995) ise, davranışsal coğrafyayı, insanların yaŐadıkları çevreyi nasıl algıladıkları ve bu algının davranıŐlarını (yaŐamlarını) nasıl etkilediği” Őeklinde tanımlamaktadır. Bu bağlamda, davranışsal coğrafya; bireylerin çevreyi nasıl algıladıkları ve ne tür bir tepki baŐka bir deyiŐle davranış sergilediklerini inceler.

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

Aitken ve diğ. (1989), davranışsal coğrafya alanındaki çalıŐmaları dört farklı kategoride deđerlendirmiŐlerdir:

- ❖ Mekânsal bilme -öğrenme ve beŐeri davranış (analitik davranışsal coğrafya).
- ❖ Kökeni doğal afet algılamasına dayanan insan- evre iliŐkilerinin ekolojik boyutları.
- ❖ Coğrafi görünümün algılanması ve deneyimi.
- ❖ Bireysel, sosyal ve kültürel kıyaslama çalıŐmalarıdır.

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

a. Bellek :

ÖđrenilmiŐ ya da yaŐanmıŐ konuları, bunların geçmiŐle iliŐkisini bilinçli olarak zihinde saklama gücüne denir (Engin vd., 2008):

- ❖ Duyusal Bellek
- ❖ Kısa Süreli Bellek
- ❖ Uzun Süreli Bellek

Duyusal Kayıt: Bilginin depolanması ve gerektiğinde bilgiye eriŐilmesini sağlayan bellek, duyuŐsal kayıt, kısa süreli bellek ve uzun süreli bellekten oluŐan bir bilgi iŐleme sistemidir. DuyuŐsal kayıt, göz, burun, kulak gibi organlardan gelen bilgileri birkaç saniye saklar.

Kısa Süreli Bellek: Kısa süreli bellekte, sadece duyu organlarından gelen yollardaki bilgi ile sınırlıdır. Uzun süreli bellekte ise, bilgi dakikalar ile on yıllar boyu sürelerle saklanabilir (Karabekiroğlu vd, 2005).

Uzun Süreli Bellek: Uzun süreli bellek, kısa süreli bellekten gelen bilginin uzun süreler için depolanmasında görev alır. Uzun süreli bellek, sinir hücreleri arasındaki elektriksel etkinlik gibi andan ana değişen olaylardan bağımsızdır. Bu bellek türünde öğrenme sonrası gerçekleşen olaylar daha çok yapısal değişiklikler oluşturur (Ayhan 2007). Uzun süreli bellek o ana kadar yaşamış olduğumuz olayların ve edindiğimiz bilgilerin toplamıdır (Engin vd., 2008).

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

Davranışı açıklama biçimleri:

Tek sebepli açıklama

- Herhangi bir sosyal olayın veya davranışın tek bir faktöre bağlı olduğunu savunmaktadır (Yıldırım, 2017):
  - Le Play: Toplumun tüm karakteristik özelliklerini taşıyan birim ailedir ve aileyi şekillendiren en önemli faktör ise coğrafi unsurlardır.
  - Sağlam aile sağlam toplum
  - Ataerkil-kök-kararsız aile tipleri
- Karl Marx: bütün sosyal olayların ve insan davranışlarının temelinde iktisadi çıkar duygusu vardır.

DAVRANIŞSAL COĞRAFYA

Alt yapı-üst yapı ilişkisi

- Alt yapı: iktisadi ve teknolojik ilişkiler, üretim güçleri ilişkileri, yani eşyayı, sermayeyi veya maddeyi temsil eder.
- Üst yapı: sosyokültürel, hukuki, siyasi, ideolojik, felsefi ve maneviyatı temsil eder. Bu anlayışa göre alt yapı üst yapıyı belirler (Yıldırım, 2017).

Çok Sebepli Açıklama

- İnsan davranışları ve sosyokültürel olaylar birden çok nedene dayanmaktadır. Çok farklı faktörler zincirleme veya karşılıklı etkileşim yoluyla sosyal olayları ve davranışları ortaya çıkarır, yönünü belirlerler.
- Davranış bilimleri çok sebepli metodu kullanır (Yıldırım, 2017).